



## **EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN OHJELMAKAUDEN 2021- 2027 KANSALLISEN HALLINTOJÄRJESTELMÄN VALMISTELU**

### **1. Tausta**

Euroopan komissio antoi 2.5.2018 ehdotuksensa EU:n monivuotiseksi rahoituskehyksiksi eli EU:n pitkän aikavälin talousarvioksi vuosille 2021-2027. Koheesio politiikan asetusehdotukset julkaistiin toukokuun 2018 lopussa. Suomen tavoitteena on aloittaa ohjelmakauden 2021-2027 toteutus vuoden 2021 alkupuolella.

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on antanut erillisen ohjekirjeen ohjelmatyön valmistelun käynnistämisestä (27.9.2018, TEM/1845/09.02.01/2018). TEM on lisäksi käynyt 3. ja 8.10.2018 suuralueittaiset keskustelut maakuntien liittojen ja ELY-keskusten edustajien kanssa ohjelma- valmistelun sekä hallintojärjestelmän valmistelun käynnistämisestä.

### **2. Hallintojärjestelmän valmistelun aikataulu ja ohjelmakausien päällekkäisyys**

Hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 35/2018 vp) mukaan kaikki 18 maakuntaa toimisivat ohjelmakauden 2014-2020 rakennerahastojen välittävänä toimieliminä, mikäli nykyiset maakuntien liitot ja ELY-keskukset eivät sovi tehtävien hoitamisesta yhteisesti useamman maakunnan kesken ohjelmakauden 2014-2020 sulkemiseen saakka. Välittävänä toimielimenä toimimisen edellytyksenä on, että maakunnat täyttävät välittävälle toimielimelle rakennerahastosäädöksissä säädettyt kriteerit. Työ- ja elinkeinoministeriö rakennerahasto-ohjelman hallintoviranomaisena sovittaa yhteen neuvotteluja ohjeistamalla ja määrittämällä reunaehdot. TEM on pyytänyt aikaisemmillä ohjekirjeillään (viimeisin 1.11.2017, TEM/640/09.02.01/2017) maakuntien liitoilta ja ELY-keskuksilta vastauksia koskien ohjelmakauden 2014-2020 välittävien toimielinten tehtävien järjestämistä uusissa maakunnissa.

Ohjelmakauden 2021-2027 hallintomallista säädetään erikseen ohjelmakautta koskevassa lain- säädännössä, jonka valmistelu aloitetaan vuoden 2019 aikana ja joka tulee voimaan vuonna 2021.

Maakuntien välittävien toimielinten tehtävien järjestämistä koskeva ratkaisu on tehtävä vuoden 2019 alussa, jotta tarvittavat muutokset hallinto- ja valvontajärjestelmään ehditään toteuttaa

ennen maakuntauudistusta sekä ohjelmakauden 2014-2020 loppuun viemisen että ohjelmakauden 2021-2027 toteutuksen aloittamisen näkökulmasta.

Ohjelmakauden 2014-2020 maksatukset jatkuvat vuoden 2024 alkupuolelle ja sulkemistoimenpiteet vuoden 2025 alkupuolelle saakka. Ohjelmakaudelle 2014-2020 nimetyt välittävät toimielimet ovat vastuussa hankkeiden jälkiseurantaan ja jatkotoimenpiteisiin liittyvistä tehtävistä toimenpiteiden päättymiseen saakka.

Hallintoviranomaisen lähtökohtana on, että kustannustehokkuuden ja resurssien käytön näkökulmasta uuden ohjelmakauden 2021-2027 sekä päällekkäisen ohjelmakauden 2014-2020 loppuun välittävien toimielinten tehtävät järjestetään tulevissa maakunnissa samalla tavalla. Tällöin resurssit voitaisiin kohdistaa yhden hallintomallin kehittämiseen ja EU:n lainsäädännön mukaisen välttämättömien edellytysten täyttymiseen molempien ohjelmakausien osalta. Mikäli maakuntien liitot ja ELY-keskukset yhteistyössä esittävät toisenlaista ratkaisua, tämä pyydetään perustelevaan erikseen (vrt. ohjeen kohta 3).

### 3. Välittävän toimielimen tehtävistä sopiminen

Maakuntien liittojen ja ELY-keskusten tulee yhdessä edistää välittävien toimielinten tehtävien järjestämistä koskevaa valmistelua ja neuvotteluja mahdollisimman pikaisesti vuoden 2018 aikana sekä toimia yhteistyössä hallintoviranomaisen kanssa. EU-säädösten mukaisesti hallintoviranomaisen tehtävänä on varmistaa, että hallinto- ja valvontajärjestelmä sekä välittävät toimielimet täyttävät EU-säädösten mukaiset edellytykset.

**Maakuntien liittoja ja ELY-keskuksia pyydetään toimittamaan välittävien toimielinten tehtävien järjestämistä koskeva yhteinen ratkaisuesityksensä maakuntakohtaisesti hallintoviranomaiselle TEM:öön viimeistään 31.1.2019 sähköpostiosoitteella [rakennerahastot@tem.fi](mailto:rakennerahastot@tem.fi).**

Vastaukseen pyydetään sisällyttämään seuraavat tiedot:

- Tiivis kuvaus valmisteluprosessista maakuntien liittojen ja ELY-keskusten kesken.
- Ohjelmakauden 2021-2027 välittävien toimielinten tehtävien järjestämistä koskeva ratkaisuesitys: välittävinä toimieliminä toimivat viranomaiset ja mahdolliset yhteistyömuodot ml. mahdolliset yhteistyösopimusluonnokset tai viranomaisten yhteinen tahdonilmaisu yhteistyöstä.
- Mahdolliset muutokset ohjekirjeen 1.11.2017 (TEM/640/09.02.01/2017) perusteella 31.3.2018 mennessä hallintoviranomaiselle ilmoitettuun vastaukseen koskien ohjelmakauden 2014-2020 välittävän toimielimen tehtävien järjestämistä uusissa maakunnissa vuodesta 2021 alkaen.
- Perustelut mm. resurssien käytön ja välittävän toimielimen edellytysten täyttymisen näkökulmasta, mikäli ohjelmakaudelle 2021-2027 ja ohjelmakauden 2014-2020 loppuun esitetään keskenään erilaista tapaa järjestää välittävän toimielimen tehtävät (vrt. ohjeen kohta 2).
- Resurssien erittelytaulukko päivitettyinä nykytilanteen pohjalta (liite 1): Lähtökohtana on nykyinen henkilöstö maakuntien liitoissa ja ELY-keskuksissa. Taulukossa pyydetään myös ilmoittamaan, mikäli johonkin tehtäväkokonaisuuteen liittyy resurssipuutteita tai erityisiä yhteistyötarpeita. Taulukossa ei ilmoiteta henkilöiden nimiä.
- Vastaukset kysymyksiin:
  - Millä tavoin välittävän toimielimen edellytysten täyttyminen varmistetaan esitettyssä ratkaisussa, kuten: Millä tavoin hallinnon kustannustehokkuus, viranomaisten / välittävien toimielinten välinen yhteistyö ja riittävä osaa-

minen ml. perehdytys varmistetaan kaikissa välittävän toimielimen tehtävissä ja eri tukimuotojen osalta?

- Mitkä ovat keskeiset mahdollisuudet ja haasteet esitetyssä ratkaisussa?
- Hallinto- ja valvontajärjestelmän valmistelun keskeisten yhteyshenkilöiden yhteystiedot maakuntakohtaisesti sekä maakuntien liitoista että ELY-keskuksista.

Välittävänä toimielimenä toimimisen edellytyksiä on kuvattu muun muassa ohjekirjeen 1.11.2017 (TEM/640/09.02.01/2017) kohdassa 1 sekä 9.10.2017 järjestetyn *Rakennerrahastot maakuntauudistuksessa* -työkokouksen materiaalissa, joka löytyy rakennerrahastot.fi – ekstranetistä kohdasta: yhteiset dokumentit -> maakuntauudistus -> työkokous 9.10.2017 (vaatii kirjautumisen ekstranettiin).

Valmistelussa tulee ottaa huomioon, että tekninen tuki ei tule jatkossakaan kattamaan kaikkia rakennerrahastojen hallinnoinnista aiheutuvia kustannuksia, vaan tulevat maakunnat vastaavat myös itse hallinnon rahoittamisesta kuten valtio ja kunnat nykyisin.

Vastausten perusteella hallintoviranomainen sopii tarvittavista jatkotoimista viranomaisten kanssa. Hallintoviranomainen ohjeistaa maakuntauudistukseen liittyvistä jatkovalmisteluista, kuten uusien välittävien toimielinten hallinto- ja valvontajärjestelmien (HVJ) perustamisesta tarkemmin siinä vaiheessa, kun maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta koskevat lait on hyväksytty eduskunnassa.

#### 4) Lisätietoja

##### Lisätietoja antavat:

Jenni Hyvärinen  
Päivi Poikola

029 50 49288, jenni.hyvarinen@tem.fi  
029 50 47160, paivi.poikola@tem.fi.

Ylijohtaja, osastopäällikkö



Marja-Riitta Pihlman

Neuvotteleva virkamies



Jenni Hyvärinen

LIITTEET

Liite 1. Resurssierittelytaulukko

JAKELU

ELY-keskukset  
Maakuntien liitot

TIEDOKSI

TEM/AKO  
TEM/HEHA/todentamisviranomainen  
VM/VVC/tarkastusviranomainen  
OKM

STM  
YM  
LVM